

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО – МОНТАНА

ПРАВИЛА

ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ЗАВЪРШЕН ПЕРИОД ИЛИ КЛАС ЗА КЛАСОВЕТЕ ОТ VII ДО XII ВКЛЮЧИТЕЛНО, НА ЗАВЪРШЕН ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП ОТ СРЕДНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ, НА ЗАВЪРШЕНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ, КАКТО И НА ЗАВЪРШЕН IV КЛАС ЗА ЦЕЛИТЕ НА КАНДИДАТСТВАНЕТО В V КЛАС НА МЕСТА, ОПРЕДЕЛЕНИ С ДЪРЖАВНИЯ ПЛАН-ПРИЕМ

I. Правно основание

1. Чл. 165, ал. 6 от Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г.
2. Чл. 110, ал. 1 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, обн., ДВ, бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 20.09.2016 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 78 от 29.09.2017 г., в сила от 29.09.2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 75 от 01.09.2023 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 65 от 2025 г., в сила от 01.10.2025 г.
3. Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование.

II. Същност на признаването

Признаването е официално писмено потвърждение на съответствието на завършен период, клас, етап, завършена степен на училищно образование и придобита професионална квалификация в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища с тези в училищното образование в Република България.

Признаването се извършва с цел:

1. достъп до обучение в системата на предучилищното и училищното образование.
2. достъп до професионално обучение.

3. улесняване на достъпа до пазара на труда.

Признаването може да има за цел и достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС).

Признаването на завършен период, клас, етап или степен на училищно образование и професионална квалификация се извършва еднократно на територията на Република България.

III. Орган по предоставяне на административната услуга

Признаването на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен гимназиален етап от средната степен на образование, на завършено основно образование и професионална квалификация, както и на завършен IV клас за целите на кандидатстването в V клас на места, определени с държавния план-прием се извършва от експертна комисия към Регионално управление на образованието (РУО) - Монтана. Комисията е седемчленна и се определя със заповед на началника на РУО – Монтана.

IV. Необходими документи

Желаещите признаване на завършен период, или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен гимназиален етап от средната степен на образование, на завършено основно образование и професионална квалификация, както и на завършен IV клас за целите на кандидатстването в V клас на места, издадени от училища на чужди държави или от училище от системата на Европейските училища, подават следните документи:

1. **Зявление по образец**, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката, в което посочва целта на признаването и дали желае признаване на период, клас, етап или степен от училищното образование

2. **Документ за училищно образование и/или професионална квалификация** – в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа.

3. **Документ, в който се посочва какви права дава документът** за училищно образование и/или професионална квалификация за продължаване на образованието, когато това не е посочено в документа по т. 2 – в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа.

2. **Справка за изучаваните учебни предмети** с хорариума на учебните часове и поставените оценки, ако не са вписани в документа по т. 2 – в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа;

3. **Официален превод на български език** на документите и нотариално заверен – в оригинал;

4. **Документ за последен завършен клас** в българско училище (ако има такъв) – в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа;

5. **Документ за платена държавна такса**– в оригинал;

6. При подаване на документите лицето представя копия на документите по т. 2, 3 и 4 (заверени от лицето с текст „Вярно с оригинала”), поради факта, че оригиналните документи се връщат на лицето след издаване на удостоверение или уверението.

7. При различие в имената, на които е издаден документът за училищно образование и/или професионална квалификация, и тези по документ за самоличност лицето представя удостоверение за идентичност на лице с различни имена или нотариално заверена декларация за идентичност на лице с различни имена.

8. Когато в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища:

– е завършен един клас от средната степен на образование, се представят документи за съответния клас;

– са завършени VIII и IX клас, се представят документи за всеки от класовете;

– е завършен повече от един клас от етап от средната степен на образование, сред които е и последният клас от етапа, но лицето иска признаване само на последния клас от етапа, се представят документи само за X клас или за XII клас;

– са завършени всички класове от етап от средната степен на образование и лицето иска признаване на целия етап, се представят документи за всеки от съответните класове.

Когато някой от документите е официален електронен документ или данните, които се съдържат в хартиения документ, могат да бъдат установени и/или проверени чрез справка в официален електронен регистър, комисията извършва проверка чрез достъп до документа или регистъра и документът може и да не се представя в оригинал.

В случаите на подаване на документите по електронен път към заявлението за признаване се прилагат сканирани копия на изискваните документи, както и данни за достъп и проверка на официалните електронни документи или официални регистри, съдържащи данните в тях. Ако документите не са официални електронни документи или валидността и достоверността на електронните документи не може да бъде проверена по електронен път служебно, се представят оригиналите на място.

Допълнително при необходимост се представят и други документи или оригинали на приложени документи, свързани с признаването, посочени от комисията.

Документи за училищно образование, произхождащи от държави, които са страни по Хагската конвенция се заверяват задължително с печат „Apostille“, с изключение на страните, с които Република България има подписани двустранни договори за правна помощ по граждански дела, предвиждащи освобождаване от легализация на документи.

Документи, произхождащи от държави, които не са страни по Хагската конвенция трябва да са заверени от МВнР на издаващата държава, след което да се легализират от българските дипломатически и консулски представителства в тази държава или акредитирани за нея.

V. Подаване на документите

В РУО – Монтана заявлението и документите се подават

- *от физически лица – пълнолетни граждани – лично, с документ за самоличност;*
- *от родител/настойник/попечител на непълнолетни лица след представяне на оригинал на акт за раждане;*
- *от други лица (включително родители на пълнолетни лица) – с писмено пълномощно с нотариална заверка на подписа, в което изрично е посочено, че съответното лице е упълномощено конкретно да подава заявление до РУО – Монтана за признаване на завършен период/клас или етап на училищно образование, степени на образование и/или професионална квалификация.*
- *От адвокат* с изрично адвокатско пълномощно и копие от адвокатска карта, заверена към съответната година, съгласно чл. 24, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата.

При подаване на заявлението за признаване лично заявителят представя документ за самоличност за сверяване на данните. В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя.

Заявлението по образец може да бъде подадено писмено в РУО – Монтана всеки работен ден от 09:00 до 17:30 часа на адрес: гр. Монтана, пл. „Жеравица“ №1, ет. 7, ст. 701.

Признаване се отказва, когато:

– документите са издадени от училище на друга държава, което не е признато от компетентен държавен орган на съответната държава за част от системата ѝ за светско училищно образование;

– документите, издадени от училището на другата държава, не съответстват на класа, за който се иска признаване;

– от документа, издаден от училището на другата държава, е видно, че желаещият признаване не е допуснат до продължаване в следващ клас;

– се установи, че учебните предмети в съответния клас с приравнени оценки над среден (3,00) са по-малко от половината учебни предмети, които се изучават в задължителните учебни часове в българско училище, като в VIII и IX клас съпоставката се прави съгласно рамков учебен план за разширено изучаване на чужд език.

В случаите, когато към заявлението не са приложени някои от изискуемите документи, административното производство се спира и заявителят се уведомява, че следва да ги представи в определения от началника на РУО - Монтана срок считано от датата на уведомяването. Когато заявлението е подадено по електронен път, заявителят се уведомява с електронно генерирано съобщение.

При наличие на недостатъци в заявлението и/или в приложените към него документи началникът на РУО - Монтана определя срок за отстраняването им, като заявителят се уведомява да отстрани недостатъците, както и за последиците от неотстраняването им в срока. Когато заявлението е подадено по електронен път, заявителят се уведомява с електронно генерирано съобщение.

Не се разглеждат заявления за признаване и производството по тях се прекратява:

1. когато липсващите документи не бъдат приложени в определения срок;
2. когато не са отстранени в срок недостатъците, констатирани от РУО - Монтана;
3. при наличие на висящо на територията на страната производство за признаване на същия период, клас или степен на училищно образование;
4. при наличие на издаден документ за признаване на същия период, клас или степен на училищно образование;
5. при отказ за признаване на същия период, клас или степен на училищно образование въз основа на същите документи;
6. когато исканото признаване не е от компетентността на РУО - Монтана.

Началникът на РУО – Монтана прекратява производството със заповед, в която се посочват мотивите за прекратяване. Заповедта се съобщава на заявителя.

В случаите по т. 6 подадените документи се изпращат служебно на компетентния орган, за което се уведомява заявителят. Когато компетентен орган се явява директор на училище, документите се изпращат след избор, осъществен писмено от лицето или от неговия родител.

Комисията се произнася по всеки конкретен случай на признаване **в срок до един месец от датата на представяне на изискуемите документи**. Този срок може да бъде удължен, в случай че подадените документи се окажат недостатъчни за вземане на решение и се налага да се изиска допълнителна информация.

При признаване експертна комисия на РУО - Монтана извършва експертна оценка на представените документи и взема решение за признаване или за отказ за признаване, като отчита:

1. продължителността на обучението;
2. вида на училището, в което е проведено обучението;
3. изучаваните учебни предмети и общия хорариум по всеки един от тях;
4. резултатите от обучението;
5. правата, които дава документът в страната, в която е издаден;

6. възрастта на ученика при завършване на съответния клас и разликите между чуждестранната и българската образователна система относно началната възраст за започване на училищно обучение.

Експертна комисия заседава най-малко един път месечно и взема решение с обикновено мнозинство. Заседанията на комисията и взетите решения се отразяват в протокол. При отсъствие на председателя на комисията заседанието се ръководи от заместник-председателя на комисията, който подписва протокола.

Учениците, обучавали се една или повече учебни години в училище на чужда държава, могат по своя преценка, а за непълнолетните по преценка и желание на родител (настойник или попечител) да повторят в българско училище последния признат клас. При изразено писмено желание на лицето или родителя (настойника или попечителя) до директора на училището то не полага приравнителни изпити за класа, който повтаря.

В случай на решение за признаване на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на първи гимназиален етап от средната степен на образование, на основно образование, на средно образование и професионална квалификация, се издава удостоверение по

образец съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите, в което се вписват признатият период, клас, етап или степен, изучаваните учебни предмети и приравнените оценки.

В случай на решение за признаване на завършен IV клас за целите на кандидатстването в V клас на места, определени с държавния план-прием, се издава служебна бележка, в която се вписват признатият клас, изучаваните учебни предмети и приравнените оценки.

В случай на решение за признаване с цел кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС, както и на решение за признаване с цел достъп до пазара на труда, се издава уверение по образец съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите, в което се вписва само последният признат клас, а когато той е последен от етапа или степента - придобитото основно или средно образование, завършен първи гимназиален етап или завършен XII клас.

Издадените документите се подписват от началника на РУО - Монтана и имат действие само на територията на Република България.

Настоящите правила са утвърдени със Заповед № РД-05-804/17.10.2025 г. на началника на РУО – Монтана.